COUNTY BOROUGH OF BLAENAU GWENT

REPORT TO: **THE CHAIR AND MEMBERS OF THE CYDBWYLLGOR CRAFFU (MONITRO'R GYLLIDEB)**

SUBJECT: **CYDBWYLLGOR CRAFFU (MONITRO'R GYLLIDEB) - DYDD MAWRTH, 28 IONAWR 2020 DYDD MAWRTH, 28 IONAWR 2020**

REPORT OF:

PRESENT: S. HEALY (CADEIRYDD)

Councillors	Cynghorydd Stewart Healy (Cadeirydd)
	Cynghorydd Greg Paulsen (Is-gadeirydd)
	Cynghorydd Martin Cook (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Julie Holt (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Clive Meredith (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Godfrey Thomas (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Peter Baldwin (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Derrick Bevan (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Malcolm Cross (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Gareth A. Davies (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Gareth L. Davies (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Malcolm Day (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Phil Edwards (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd D. Lyn Elias (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Keith Hayden (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd John Hill (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Wayne Hodgins (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Mark Holland (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Hedley McCarthy (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Jonathan Millard (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd Amanda Moore (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd John C. Morgan (Aelod Pwyllgor)
	Cynghorydd John P. Morgan (Aelod Pwyllgor)

Cynghorydd Lee Parsons (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Keith Pritchard (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Keri Rowson (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Tim Sharrem (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Tommy Smith (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Bob Summers (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Stephen Thomas (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Haydn Trollope (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Joanna Wilkins (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd David Wilkshire (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Bernard Willis (Aelod Pwyllgor)
Cynghorydd Lisa Winnett (Aelod Pwyllgor)
Mr. Tim Baxter (Aelod Cyfetholedig)

WITH:

Lynette Jones (Swyddog)
Damien McCann (Swyddog)
Richard Crook (Swyddog)
Rhian Hayden (Swyddog)
Anne-Louise Clark (Swyddog)
Liz Thomas (Swyddog)
Andrea Jones (Swyddog)
Gina Taylor (Swyddog)
Michelle Morris (Swyddog)
Mr. Alun Williams (Aelod Cyfetholedig)

ITEM	SUBJECT	ACTION
No. 1	**<u>CYFIEITHU AR Y PRYD</u>** Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.	
No. 2	**<u>YMDDIHEURIADAU</u>** Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan: -	

	Cynghorwyr M. Cross, J.C. Morgan, S. Thomas, T. Smith, M. Cook	
No. 3	**DATGANIADAU BUDDIANT A GODDEFEBAU** Ni adroddwyd unrhyw ddatganiadau buddiant na goddefebau.	
No. 4	**CYDBWYLLGOR CRAFFU** Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod o'r Cyd-bwyllgor Craffu a gynhaliwyd ar 18 Tachwedd 2019. CYTUNODD y Pwyllgor, yn amodol ar yr uchod, i gadarnhau'r cofnodion.	
No. 5	**CYLLIDEB REFENIW 2020/2021 I 2024/2025** Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Prif Swyddog Adnoddau. Cyflwynodd y Prif Swyddog Adnoddau yr adroddiad sy'n rhoi diweddariad ar setliad llywodraeth leol darpariaethol cadarnhaol ar gyfer 2020/21 ac effaith hynny ar gyllideb y Cyngor. Cynigiodd yr adroddiad hefyd gyllideb fanwl ar gyfer 2020/21 a chyllideb ddangosol ar gyfer 2021/22; a chynigiodd lefel cynnydd y Dreth Gyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21, yn unol â thybiaethau'r Strategaeth Ariannol Tymor Canol. Aeth y Swyddog drwy'r adroddiad a thynnu sylw at bwyntiau ynddo. Dywedodd fod y setliad darpariaethol cadarnhaol a'r cyfleoedd a ddynodwyd yn rhaglen Pontio'r Bwlch yn golygu y gallai'r Cyngor fuddsoddi mewn blaenoriaethau allweddol, osgoi toriadau i wasanaethau a chynyddu ei gadernid ariannol ar gyfer y dyfodol. Fodd bynnag, cyhoeddir manylion pellach y grantiau penodol ar gyfer llywodraeth leol ynghyd â setliad terfynol y Grant Cefnogi Refeniw ym mis Chwefror 2020. Canmolodd Aelod y Swyddogion ar yr adroddiad cadarnhaol. Dywedodd fod hyn yn rhan bwysig iawn o'r broses gosod cyllideb a mynegodd bryder nad oedd unrhyw aelodau Llafur yn bresennol. Mewn ymateb i gwestiwn gan Aelod am y pwysau cost ar gyfer adolygiad o'r Cynllun Datblygu Lleol, esboniodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol Adfywio a Gwasanaethau Cymunedol er y cytunwyd	

ar strategaeth adolygu'r Cynllun Datblygu Lleol, fod gwahanol gamau eraill i gael eu cymryd a bod y rhain yn debygol o barhau am 2 flynedd arall.

Dywedodd Aelod Cyfetholedig fod y setliad cadarnhaol i Flaenau Gwent yn newyddion da iawn, yn arbennig y cynnydd mewn cyllid addysg a'r ffaith fod nifer disgyblion cynradd wedi cynyddu. Credai fod yr adroddiad yn ymddangos i awgrymu fod Blaenau Gwent yn sicrhau adferiad o'i ddirywiad economaidd.

Fodd bynnag, er bod y cynnydd yn y boblogaeth disgyblion yn gadarnhaol, gobeithiai y caiff hyn ei gefnogi'n ariannol. Cyfeiriodd hefyd at y diffyg yng nghyflogau a phensiynau athrawon a'r effaith bosibl ar gyllidebau ysgolion unigol. Dywedodd y byddai'n fanteisiol cael rhestr o ysgolion yn dangos y rhai sydd mewn sefyllfa gwarged/diffyg er mwyn ei chraffu gan Aelodau.

Wedyn cyfeiriodd yr Aelod Cyfetholedig at gymhlethdod cyllid ysgolion a dywedodd ei bod yn anodd cynllunio ar gyfer y flwyddyn i ddod a gosod cyllidebau manwl gywir gyda nifer o grantiau'n cael eu dosbarthu drwy gydol y flwyddyn.

Cadarnhaodd y Prif Swyddog Adnoddau y nodir y sylwadau yng nghyswllt cyflogau a phensiynau athrawon. Fodd bynnag, os yw Aelodau o'r Cyngor yn cytuno i gyllido'r pwysau cost ar gyfer cyflogau a phensiynau athrawon am y 5 mis gweddilliol, byddai hyn yn arwain at gynnydd o tua 5% yng nghyllidebau ysgolion unigol.

Fe wnaeth y Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg hefyd gadarnhau fod yr awdurdod lleol ac EAS wedi codi mater y ffaith na fedrir rhagweld faint o gyllid grant a ddyrennir gyda Llywodraeth Cymru.

Dilynodd trafodaeth fer parthed rhaglen Pontio'r Bwlch pan gadarnhaodd y Rheolwr Gyfarwyddwr fod dal ati gyda'r ffrydiau gwaith yn gymhelliant clir i'r Tîm Rheoli Corfforaethol. Fodd bynnag, byddai'n gall defnyddio unrhyw gyflwyniad yn fwy na'r gofyniad cyllideb mewn ffordd tebycach i fusnes, yn hytrach na gorfod gwneud toriadau, ac er ei bod yn ddymunol gosod cyllideb ddangosol am y 2 flynedd nesaf, byddai blynyddoedd diwethaf y Strategaeth Ariannol Tymor Canol yn heriol os nad ydym yn cyflawni rhaglen Pontio'r Bwlch.

Dywedodd y Cadeirydd a'r Aelodau fod hwn yn adroddiad

	cadarnhaol iawn a chanmolodd y Swyddogion am eu gwaith a'u rheolaeth ariannol ddarbodus. CYTUNODD y Pwyllgor i argymell derbyn yr adroddiad a chefnogi Opsiwn 1, sef: i. Bod Aelodau'n argymell cyllideb refeniw 2020/2021 a chyllideb ddangosol lefel uchel 2021/2022 (fel yn Atodiad 5 a phara 6.4.1) i'r Pwyllgor Gweithredol a'r Cyngor; ii. Nodi'r potensial am newid pellach yn Setliad Terfynol y Grant Cefnogi Refeniw (paras 2.8 – 2.19); iii. Nodi'r canlyniadau o fewn Setliad Grant Cefnogi Refeniw darpariaethol CBSBG a'i effaith ar y Strategaeth Ariannol Tymor Canol (paras 2.20 - 2.26); iv. Argymell y pwysau cost ac eitemau twf diweddaraf (cyfanswm o £2m) a ddynodwyd yn Atodiad 3 (paras 5.1.6. – 5.1.8) i'r Pwyllgor Gweithredol a'r Cyngor ar gyfer eu cynnwys yng nghyllideb y Cyngor. Mae hyn yn cynnwys sefydlu cyllideb Trawsnewid drosfwaol o £500k i'w defnyddio ar gyfer cyfleoedd gweithredu ar gyfer Blaenau Gwent. v. Argymell i'r Pwyllgor Gweithredol a'r Cyngor y dylid 'pasportio' gwariant o'r cyn grantiau penodol/cyllid ychwanegol hyn i gyllideb y Cyngor (paras 5.1.11 – 5.1.18); vi. Argymell i'r Pwyllgor Gweithredol a'r Cyngor y dylid trosglwyddo unrhyw gyflawniad gan gynigion Pontio'r Bwlch sy'n fwy na'r gofyniad cyllideb o fewn y flwyddyn i gronfa gadw wrth gefn a glustnodwyd i gefnogi cynllunio ariannol tymor canol, yn benodol ar gyfer blynyddoedd diweddarach y Strategaeth Ariannol Tymor Canol (para 5.1.28); vii. Argymell i'r Pwyllgor Gweithredol a'r Cyngor fod cynnydd o 4% yn y Dreth Gyngor ar gyfer 2020/21 (para 5.1.3) yn unol â thybiaethau'r Strategaeth Ariannol Tymor Canol.	